

Inbreng D66 Algemene Beschouwingen Rijswijk 3 november 2015

Voorzitter,

2015 is een jaar van transitie; van de overgang van oud naar nieuw beleid; van het omkantelen van de zorg, sociale zekerheid en welzijn, en van het bestuur.

Die overgang moet nu worden waargemaakt met structurele veranderingen. Het is tijd voor voor transformatie op basis van experimenten en verdergaande vernieuwing.

Het coalitieakkoord is duidelijk: de toekomstscenario's voor onze stad verkennen – Rijswijk 2030. En ook werken aan vernieuwing en innovatie. Niet 'behouden om het behoud' maar onszelf voortdurend de vraag stellen: "waarom doen of willen we dit eigenlijk?" Zodat ruimte ontstaat voor nieuwe manieren van denken en doen. Die ruimte voor experimenten is nodig, ook, juist ook, als de uitkomst van die experimenten op voorhand onzeker is.

Proeftuin Rijswijk

Rijswijk is uitermate geschikt voor experimenten. Rijswijk is namelijk een 'doorsnee' gemeente. Heel gewoon. En dat maakt juist ons speciaal geschikt als proeftuin:

- klein en dorps, tegelijkertijd ook groot en Randstedelijk;
- historisch, naoorlogs, en modern met RijswijkBuiten;
- arm, rijk en een middenstand;
- met veel groen en een groot industrieterrein.

En dus is Rijswijk een uitstekende proeftuin voor vernieuwing en verandering. Een proeftuin voor experimenten en innovatie op het gebied van zorgen, wonen, werken, cultuur. En ook een proeftuin voor openbaar bestuur en democratie. Niet per se de plek waar het allemaal wordt bedacht. Maar wel de plek waar nieuwe kennis, inzichten en technologie als eerste kunnen worden uitgetest en toegepast.

Rijswijk als proeftuin: dat kan zomaar ons unique selling point zijn.

Minder controle in de zorg

De noodzaak tot vernieuwing in de zorg is hoog. Die noodzaak tot vernieuwing in de zorg overstijgt vaak de mogelijkheden van bestaande zorginstellingen en organisaties. Die vernieuwing moet dan ook komen door betere samenwerking, en minder management: een paradox. De paradox laat zich oplossen door meer verantwoordelijkheid voor de mensen op de werkvloer. De paradox laat zich oplossen door bijvoorbeeld ongewone samenwerking met het bedrijvenscluster in de Broekpolder en kennis dichtbij zoals de TU Delft. Werken aan praktische toepassingen voor robotica en domotica voor mensen die thuis zorg nodig hebben. Zorgverleners minder tijd laten besteden aan vinklijstjes en

urenverantwoording. Meer tijd voor medemenselijkheid. Waardoor mensen niet alleen langer maar ook beter in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.

College, laat de gemeente haar regierol daarin actief blijven oppakken!

Regierol Plaspoelpolder

Juist de Plaspoelpolder biedt schitterende kansen om te experimenteren met leef- en werkvormen. Vormen waarin wonen, werken en 'maken' op een betekenisvolle en duurzame manier samengaan. Dit gaat alleen wel 'iets' verder dan nog een verzamelgebouw voor zelfstandig ondernemers en kleine bedrijven, of het verbouwen van een leegstaand kantoorgebouw tot studentenwoningen.

Niet laten gebeuren dat de Plaspoelpolder alleen maar een vervoerscentrum wordt aan de doorgetrokken A4. Juist kennisintensieve organisaties aan trekken, naast EPO en Shell. Door onder meer een effectieve belangenbehartiging in de Metropoolregio.

College: graag concrete voorstellen hoe u actief die regierol voor de Plaspoelpolder gaat oppakken. Het is nu te veel laissez faire. Wat gaat u doen?

Oud Rijswijk

Het eind van de crisis is dan misschien in zicht; niet voor de winkeliers in Rijswijk. Meer mensen kopen vaker online, het winkellandschap is fundamenteel veranderd. Niet alleen voor kleine winkeliers, maar ook voor grote winkelbedrijven zoals V&D, Hema en Blokker. Rijswijk moet keuzes maken want succesvolle winkelgebieden danken hun succes aan de keuze voor specifieke doelgroepen. Juist Oud Rijswijk zou deze transformatie succesvol kunnen maken. Oud Rijswijk is compact, historisch, en heeft een centraal 'ankerpunt': letterlijk de dorpspomp voor de Oude Kerk. Oud Rijswijk biedt nu al een prominente plek aan kunst en culturele evenementen, zoals Rijswijks Pracht en Strandwalfestival. Oud Rijswijk is als het ware het sociaal-culturele decor waartegen de noodzakelijke veranderingen plaatshebben.

Hoe gaat het College haar regierol daarin nu verder invullen?

Bestuur en Cultuur

Ook moeten we verder experimenteren met nieuwe vormen van democratie en bestuur. Door samen met inwoners en ondernemers beleid uit te denken. Niet van achter een vergadertafel maar door inwoners meer eigen verantwoordelijkheid te geven voor de inrichting van hun eigen straat, buurt of wijk.

Dat vraagt een andere benadering. De gemeente zal zich veel meer als partner en facilitator moeten gaan opstellen. Dat vereist andere deskundigheid en een ondernemende, initiërende manier van denken en doen. Niet boven maar naast de partijen. Niet altijd en overal controle over willen hebben maar durven los te laten.

Dat geldt ook voor deze Raad.

Dat geldt ook voor bestaande sociaal culturele organisaties. Hoe gaan we om met subsidiebeleid, hoe gaan we om met partnerschappen, wat laat je over aan de mensen zelf? Visie is leuk maar we verwachten concrete voorstellen die niet alleen duidelijkheid geven aan de Raad maar met name ook aan sociaal culturele partners. College, wanneer komt die duidelijkheid en wat houdt die in?

De centen

Wij zien de wil om echt te veranderen terug in deze begroting. Vernieuwing is ingezet om de bezuinigingen op het sociaal domein te verwerken. Meer doen voor minder centen. En ook extra aandacht voor volksgezondheid, veiligheid, onderwijs en verkeer en vervoer. Extra geld voor participatie projecten. Extra investeringen in onderwijsgebouwen en de Rijswijkse infrastructuur.

Maar geen experimenten met de financiële kaders – goed zo! Het weerstandsvermogen volgens de gekozen systematiek is uitstekend, de solvabiliteit en de schuldenpositie zijn dat niet. Met deze schulden is er geen ruimte voor het trekken van de portemonnee, voor meer leuke dingen voor de mensen. Omdat we die schulden niet aan onze kinderen willen nalaten. Zodat zij later ook hun eigen keuzes kunnen maken.

Leren en doorzetten

Wat doet experimenten nu uiteindelijk uitmonden in succesvolle structurele veranderingen?

Allereerst een hoog ambitieniveau. Dat is aanwezig. Maar dat alleen is niet genoeg.

De capaciteiten aanleren om veranderingen door te voeren. Dus aandacht voor ontwikkeling van het ambtelijk apparaat, en een cultuur van een lerende organisatie vestigen.

Tenslotte uithoudingsvermogen. Niet bij elke tegenslag mopperen dat het toch niet lukt. Doorzetten. Dat is niet altijd makkelijk met een kritische Raad.

Wij steunen het College dan ook bij deze moeilijke taak en zullen instemmen met de voorgenomen begroting 2016.